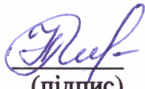

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут
природокористування та гуманітарних наук
Кафедра філософії і суспільних наук
СИЛАБУС
«Generalist-курс» (ВК 1.9)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(підпис) Шаkun Н.В.
(прізвище та ініціали)

« 30 » 08 2024 р.

Розробник (-и) Шаkun Наталія Валеріївна, к.філос.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

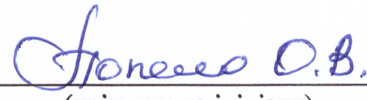

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри філософії і суспільних наук
(назва кафедри)

Протокол від «30» серпня 2024р. №8

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Тип дисципліни	Вибіркова.
Мова викладання	українська
Рік навчання та семестр	2 рік, 3 семестр ОПП Менеджмент
Викладач (-і)	Шаkun Наталія Валеріївна, к. філос. н., доцент
Профайл викладача (-ів)	https://orcid.org/0000-0003-2761-9965 https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&pli=1&user=TSFVBAEAAA https://www.facebook.com/profile.php?id=100003369729250
Контакти викладача	Ауд. I-225, +380669396119 (Viber), shakunn@stu.cn.ua

Анотація курсу. «*Generalist-курс*» належить до навчальних дисциплін, вивчення яких не лише забезпечує ефективне засвоєння необхідних компонентів навчального плану здобувача вищої освіти, а й спонукає до власних міркувань щодо важливих світоглядних проблем людського буття, сприяє набуттю студентами вміння мислити самостійно й знаходити слушні рішення, формувати рішення та брати активну участь у розбудові громадянського суспільства.

Предмет дисципліни – уявлення про людину і суспільство, цілісне мислення як підстава формування рішень та продуктивної діяльності.

Форми, методи й засоби викладання дисципліни – для ефективної підготовки здобувачів вищої освіти (ЗВО) застосовується навчальні лекції, семінари, консультації, дискусії, вивчення першоджерел, організація усного чи письмового індивідуального завдання (зокрема, підготовка презентацій, тез доповідей, есе тощо). Проблемно-пошуковий та критико-інформаційний підхід до вивчення основних питань, широке використання різних форм активізації інтересів до пізнання (проблемні завдання, теми для обговорень, тестові завдання) сформулюють у студентів вміння співставляти та аналізувати переваги і недоліки певних філософських позицій, аналізувати проблеми сучасного життя із використанням концепцій, понять та категорій, послуговуватися набутими знаннями в межах галузевих знань, а також при виборі і застосуванні методик професійної діяльності.

2. Мета та цілі курсу.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти (ЗВО) здатності до громадянської відповідальності через самостійні рішення та орієнтацію в суспільстві як системі.

У підсумку здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- понятійно -категоріальний апарат дисципліни;
- зміст основних тем курсу;
- об'єктивний стан речей, суспільстві, системі та процеси і явища, що відбуваються в них;
- цінності громадянського суспільства;
- сутність та зміст актуальних проблем сучасного суспільства, освіти, професійної діяльності;

вміти:

- мислити системно, самостійно, критично, моделювати та екстраполювати;
- брати участь у процесі формування рішень вирішувати питання, що виникають у процесі громадянської та професійної діяльності;
- брати активну участь у громадському житті, у збереженні і вдосконаленні своєї держави;
- працювати в команді та автономно, колективно чи індивідуально діяти й брати відповідальності за свою діяльність.
- використовувати набуті знання в межах галузевих знань та майбутньої професійної діяльності.

4. Пререквізити. Передумовою для вивчення дисципліни є успішне засвоєння таких дисциплін, як «Історія України», «Історія української культури», «Основи академічного письма», «Філософія», дисципліна може бути базовою для вивчення дисциплін «Фахова українська мова та основи ділової комунікації», «Громадянська освіта», «Екологія», поєднання яких сприяє формуванню цілісного світогляду та критичного мислення.

5. Обсяг курсу. Зазначте загальну кількість кредитів, кількість занять та годин самостійної роботи.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Семінарські заняття	14
Самостійна робота	60
Всього кредитів	3

Форма проведення занять – лекційні, практичні, самостійна робота – з використанням системи дистанційного навчання Moodle, Microsoft Teams, онлайн інструментів спільної візуалізації Google Jamboard, Padlet, відеоматеріалів тощо.

6. Тематика курсу.

Змістовий модуль 1

Тема 1. Людина.

Індивід, особистість, суб'єкт. Життєві передумови і життєвий шлях. Моделі мислення. Система дій і система пізнання. Права, обов'язки, відповідальність. Мораль. Особистість, член суспільства і представник культури. Людина як суб'єкт. Ролі та статус. Людина як громадянин. Національна еліта.

Тема 2. Життя. Середовище

Життя як соціальне явище і процес. Соціалізація. Ідентитет. Здоров'я. Психічна рівновага та когнітивний дисонанс. Розшарування суспільства і стратифікаційний індекс. Життя і освіченість. Системність. Життєве середовище в суспільному значенні. Об'єктивована ситуація. Соціальні напруги. Ескапізм.

Тема 3 Суспільство. Культура

Суспільство як історично утворена форма співіснування людей, сукупність соціальних зв'язків та інституцій. Громадяни і суспільство. Характеристика освіченого суспільства. Мобільність людини. Захищеність людей. Держава. Передумови громадянської активності. Політика і влада.

Культура. Звичаї, обряди і традиції. Культура і суспільство. Шлях до розуміння сутності культури.

Змістовий модуль 2.

Тема 4. Спілкування

Комунікація як процес. Комунікація, спілкування, звернення. Спілкування і взаємодія. Масштаб зв'язків. Прямий і зворотний зв'язок. Дані та інформація. Мова.

Тема 5. Система діяльності

Дії. Риси будь-якої дії. Система діяльності. Гра як одна з основних дій. Рівні регуляції. Моделі професіонала. Моделювання діяльності.

Тема 6. Система пізнання. Освіта

Поняття теорії пізнання. Види і шляхи пізнання. Особливості філософського, наукового, інтуїтивного, повсякденного, художнього і релігійного пізнання. Наукове пізнання. Суб'єкт і об'єкт дослідження. Суспільствознавчі дослідження. Методологія і методика.

Єдність навчання, виховання і досвіду. Навчання. Учень і знання. Навчання і суспільство. Освіта громадянина. Компетентність. Про політику в галузі освіти. Набір золотих правил.

Змістовий модуль 3.

Тема 7. Робота. Керування

Робота як цілеспрямована діяльність для виробництва матеріального і нематеріального продукту. Робота як примусова діяльність. Робота як явище і процес. Робоче місце і посада. Умови праці. Організація праці. Прямий і зворотний зв'язок у роботі. Трудова підготовка. Робітник. Фактори якісної праці робітника.

Керування, виконання, формування рішень. Суб'єкт і об'єкт керування. Залучення. Робота в команді. Керівник і керівний працівник. Принцип компетентності. Співпраця та поінформованість. Формування рішень і відповідальність. Види рішень. Інноваційний процес. Методи пошуку: мозковий штурм, пошукова гра, диспут.

Тема 8. Співпраця. Тривоги

Передумови співпраці. Конкуренція та співпраця. Перешкоди для співпраці. Демагогія: поняття, прийоми, приклади і ознаки.

Тривоги та їх аналіз. Бідність. Фактори бідності. Бідність як проблема. Бідність і багатство. Народжуваність. Фактори народжуваності. Страх. Змінотворення. Фактори досягнення змін. Громадяни і суспільні зміни.

7. Система оцінювання та вимоги (Бажано з прив'язкою до мети курсу. Кожен результат навчання повинен оцінюватися окремо).

Загальна система оцінювання курсу	Поточний контроль – до 80 балів, підсумковий контроль – до 20 балів, які складаються в загальну оцінку за курс.
Відвідування лекційних занять	За кожне відвідане заняття здобувач освіти отримує 1 бал. Загальна максимальна кількість балів за відвідування лекційних занять – 8.
Практичні (лабораторні) заняття	За роботу на практичному здобувач вищої освіти отримує від 0 до 6 балів. Складові частини оцінки: доповідь з питання (виконання індивідуальних та групових завдань) – до 4 балів; доповнення, запитання – до 2 балів. Загальна максимальна кількість балів за семінарські заняття – $(7*6) = 42$.
Умови допуску до підсумкового контролю	До підсумкового контролю допускаються ЗВО, які виконали всі обов'язкові види робіт та мають підсумкову оцінку від 35 балів і більше. Підсумковий контроль (диференційований залік) оцінюється максимум в 20 балів (1 та 2 теоретичні питання – до 20 балів,)

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю		Кількість балів
Змістовий модуль 1.		20
1	Повнота ведення конспектів занять (лекційних та семінарських)	2
2	Робота на семінарських заняттях	6
	Семінар 1:	6
	Семінар 2:	6
	Семінар 3:	6
Змістовий модуль 2.		16
1	Повнота ведення конспектів занять (лекційних та семінарських).	4
2	Робота на семінарських заняттях	6
	Семінар 4:	6
	Семінар 5:	6
Змістовий модуль 3.		16
	Повнота ведення конспектів занять (лекційних та семінарських).	4
	Робота на семінарських заняттях	6
	Семінар 6	6
	Семінар 7:	6
Самостійна робота (виконання ІНДЗ у формі написання есе)		14
Модульна контрольна робота		14
Всього		80
Семестровий контроль (диференційований залік) Усна співбесіда за білетом, що містить 2 питання Питання 1 Питання 2		20
Разом		0...100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (диференційований залік)	
		для екзамену (диференційованого заліку), курсового проєкту (роботи), практики, атестації	для заліку
90 – 100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
66-74	D (задовільно)	задовільно	
60-65	E (достатньо)		
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання

8. Політики курсу. Засвоєння змісту дисципліни здобувачами вищої освіти передбачається шляхом відвідування аудиторних занять у відповідності до затвердженого розкладу або ж дистанційно відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України та нормативного забезпечення освітнього процесу в НУ «Чернігівська політехніка».

Заняття проходять з використанням інтерактивних засобів навчання, роботи в команді, групових дискусій. Консультації проводяться у відповідності до затвердженого розкладу.

Політика академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти (ЗВО) в своїй освітній діяльності керуються наступними принципами: 1) самостійне виконання проміжних та підсумкових завдань; 2) не вдаватися до академічного шахрайства (плагіату, списувань, купівлі робіт, видавання чужих робіт за свої). В разі порушення принципів академічної доброчесності нести відповідальність, передбачену «Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Чернігівська політехніка».

Політика щодо відвідування аудиторних занять. Відвідування (аудиторно чи дистанційно) занять є обов'язковою умовою успішного засвоєння дисципліни. У разі навчання здобувача освіти за індивідуальним графіком (відповідно до розпорядження адміністрації інституту) передбачена можливість відвідування лекційних занять дистанційно.

Політика користування ноутбуками / смартфонами.

Враховуючи те, що дзвінки, переписки, спілкування у соціальних мережах під час занять Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях.

Політика щодо перескладання. Перескладання здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Чернігівська політехніка».

9. Рекомендована література

Основна:

1. Юло Вооглайд. Мислити як громадянин. Посібник для тих, хто хоче мислити самостійно. / Пер. з рос. О.Сауляк. Таллін. «Фонд «Ідейна спадщина Юло Вооглайда»». 2022. – 488 с.

Допоміжна:

2. Theoretical and Humanistic reorientation of Modern society / Olga Melnyk, Nataliia Shakun, Olena Herasymenko, Alla Nitchenko, Oleksii Kolievatov // WISDOM 2 (2022), p. 59- 67.

3. Olga Melnyk, **Nataliia Shakun**, Olena Herasymenko, Alla Nitchenko, Maryna Olkhovuk, Oleksii Kolievatov MODERN CIVIL SOCIETY IN THE ERA OF INFORMATIZATION: POSTMODERN WORLDVIEW // AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2023. 13.

4. Воронов, М., Воронова, І. (2023). Право на вільний розвиток своєї особистості: поняття та зміст. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право», (36), 55-63. <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2023-36-06>.

5. Чубінська, А.-М., & Петришин, Т. (2023). Формування громадянської компетентності сучасного фахівця: аналіз термінів та основних понять. *Академічні візії*, (27). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/735>.

6. Шакун Н.В. Соціокультурні аспекти сучасних суспільних трансформацій. // Актуальні проблеми філософії та соціології. 2023. № 44. с.71-77.

Інформаційні ресурси Інтернет:

7. Національна бібліотека України імені Вернадського www.nbuv.gov.ua

8. Фонд ідейної спадщини Юло Вооглайда <https://vooglaid.org/uk/>

9. Лекція Юло Вооглайда за мотивами його праці «Мислити як громадянин» https://www.youtube.com/watch?v=x97EIMJfQI0&ab_channel=%D0%9C%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%94%D0%B2%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%D0%9A%D0%9D%D0%A3